ЩЕ ТІЛЬКИ 14 ДНІВ ДО ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНГТОНІ 27-ГО ЧЕРВНЯ 1964.
НЕ ЗАБУДЬТЕ СПОМ'ЯНУТИ!

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 111. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1964 No. 111. VOL. LXXI.

ОРГАНІЗУЄТЬСЯ НОВА АКЦІЯ ПРОТИ КАНДИДАТУРИ ГОЛДВОТЕРА

Вашингтон. — Ще тільки місяць до Номінаційної Республіканської Конвенції, а республіканці ще не знають, які будуть зголошені кандидати, що змагатимуться за номінацію на президентського кандидата. Вже здавалося, що арізонський сенатор Беррі Голдвотер має запевнену номінацію, коли два дні тому колишній президент Айзенгавер заявив, що він не є проти номінації Голдвотера, але бажає відкритої конвенцію, де кілька претендентів на номінацію змагалися б за те, щоб очолювати республіканський виборчий список. Але 11-го червня Айзенгавер заявив в пресовому інтерву, що йому важко було б підтримувати Голдвотера, коли б він здобув номінацію. Айзенгатер заявив, що він не може підтримувати такого кандидата, який твердить, що справа громадянських справ не є федеральною а тільки стейтовою проблемою. Айзенгавер заявляє, що цю справу вирішує конституція цієї країни, і тому вона належить до федерального уряду. Айзенгавер не називав по імені Голдвотера, але це загально відомо, що це він є проти урядового законопроєкту про охорону громадянських прав, і що він голосував проти припинення обструкції в Сенаті в цій справі. Айзенгавер вже не згадував про те, що він не погоджується із становищем арізонського сенатора у справі федеральних податків. Одночасно 11-го червня появилася вістка про те, що пенсилвенійський губернатор В. В. Скрентон змінив своє давніше становище та має 12-го червня скласти важливу заяву, яка має бути про те, що він таки буде старатися про номінацію. Скрентон мав в п'ятницю виголосити промову на Стейтовій Республіканській Конвенції в Мериленді і там мав заявити, що старатиметься про номінацію на президентського кандидата. Скрентон рішився змінити своє давніше становище, бо, як твердять його політичні приятелі, він турбується нерішучим становищем партійного проводу. Республіканські політики в Ню Йорку гадають, що в першому голосуванні Скрентон міг би мати коло 350 голосів. Голдвотер має мати в першому голосуванні понад 500 голосів. Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер у промові до нюйоркської республіканської делеґації на Конвенцію, сказав, що номінація Голдвотера була б катастрофою для Республіканської партії, а його вибір на президента був би нещастям для ЗДА. Рокефеллер атакував програму Ґолдвотера в 12 пунктах, як це він вже часто робив під час правиборчої кампанії. Рокефеллер очолює нюйоркську делеґацію на Конвенцію. Делеґація складається із 92-ох осіб, які всі, крім одного, погодилися підтримувати свого губернатора в Сан Франсіско, де 13-го липня почнеться Номінаційна Конвенція. Але нюйоркські делеґати не є зобов'язані голосувати на визначеного делеґата, і її члени можуть віддати голоси, на кого забажають. Заява Рокефеллера проти Голдвотера тим цікавіша, що голова Крайова Республіканського Комітету конґресмен Вілліям Е. Міллер заявив, що „війна скінчена", і що всі тепер повинні підтримувати сенатора Голдвотера.

ТАК БУЛО ЧОТИРИ РОКИ ТОМУ

Сенатор Беррі Голдвотер, теперішній передовий кандидат на республіканського кандидата на президента ЗДА, відповідає піднесеними руками на оплески, що ними зустріли його виступ делеґати Республіканської конвенції в 1960-му році в Шикаґо. Спостерігачі і коментатори теперішньої передвиборчої кампанії передбачають, що цю свою позу сен. Голдвотер може повторити і на цьогорічній конвенції, відповідаючи так на вибір його на республіканського кандидата на президента ЗДА.

Ґолдвотер проти Ніксона і республіканських губернаторів

Вашинґтон. — Сенатор Беррі Голдвотер, який майже має запевнену республіканську номінацію на президентського кандидата, заявив на пресовій конференції, що колишній віце-президент Ричард М. Ніксон подібний до колишнього губернатора Гаролда Стассена. Голдвотер цим виступав проти Ніксона, проти номінації якого на кандидата на віце-президента виступав в 1952-му і в 1956 роках Стассен. Ніксон тепер в Клівленді разом із деякими губернаторами старався не допустити до номінації Голдвотера на президентського кандидата. Сенатор Голдвотер казав, що йому важко зрозуміти деяких республіканських політиків, яким „більше залежить на тому, щоб розбити єдність між республіканцями, ніж на тому, щоб виграти вибори". Ґолдвотер скликав цю пресову конференцію після того, як віддав був свій голос проти того, щоб припинити обструкцію проти громадянських прав. Він гадає, що це голосування йому не пошкодить при виборах, але політичні спостерігачі думають інакше. Ніксон сказав, що було б руїною, якби сенатор Голдвотер кандидував на основі своєї дотеперішньої плятформи. Ґолдвотер за те виступив проти Ніксона і тих губернаторів, які стараються зупинити похід арізонського сенатора до номінації.

Франція признає існування розбіжностей із ЗДА у справах Південної Азії

Париж. — Міністер інформації Ален Пейрефіт ствердив в розмові з журналістами в минулу середу 10 ц.м., що хоч „в загальному" Франція і ЗДА погоджуються щодо цілей своєї політики в Південній Азії, проте різняться в поглядах на способи, як ті цілі осягнути. Названий міністер признав, що 80-хвилинна розмова з початком ц. тижня між президентом де Голем і заступником державного секретаря ЗДА Джорджом Боллем не змогла узгіднити становищ ЗДА та Франції у відношенні до проблеми Південної Азії, а тільки з'ясувала докладніше де Голеві становище Америки. Американські кореспонденти в Парижі переконані, що отримані французьким урядом інформації про становище американських голів штабу щодо поширення війни з Південного В'єтнаму також на терен Північного В'єтнаму із збомбардуванням всіх його промислових об'єктів і військових баз, як теж вислання Америкою бомбовиків-джетів над Ляос збентежили французькі керівні кола, які не припускали, що Вашинґтон дійсно рішений заанґажуватись — в разі потреби — своєю збройною силою в боротьбі проти комуністів в Південній Азії. Тому буцім-то серед найближчих прибічників де Голя ожила знову думка, що треба довести до конференції президента Джансона і де Голя.

Новий індійський прем'єр визнає потребу замирення з Пакістаном

Ню Делі. — Новий прем'єр Індії Ляль Багадур Шастрі висловився з великим признанням про недавній заклик пакістанського президента Аюба Хана до замирення з Індією у справі Пакістану, заявивши, що Аюб Хан виявив „однаково розум, як розуміння". Із свого боку Шастрі признав, що Індія і Пакістан повинні доказати взаємно „добру волю, співпрацю та приязнь", потрібні не тільки для їхнього обопільного добра, але й загального миру. Шастрі вказав на необхідність мирного розв'язання 17-річної спірної проблеми Кашміру, але застерігся, що ця справа вимагатиме ще „багато часу і терпеливости". Багадур Шастрі склав ту заяву в ході своєї першої радіо-промови до індійського народу. Західні коментатори звертають увагу, що тоном і змістом була це найприязніша на адресу Пакістану промова, що її будь-котрий індійський державний муж зробив за останніх 17 років.

ЗАХІД АКТУАЛІЗУЄ ПРОБЛЕМУ З'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЕРГАРД ПРИБУВ ДО ВАШИНГТОНУ

Вашинґтон. — До Вашинґтону прибув, зупинившись спершу в Канаді, західньо-німецький канцлер Людвіґ Ергард для нарад з президентом Джансоном. За день раніше приїхав його міністер закордонних справ Ґерґард Шредер для підготови тих нарад. Головною темою теперішніх розмов має бути — за твердженням преси — справа оживлення проблеми з'єднання Німеччини. ЗДА буцім-то погодились, щоб західні альянти зактуалізували знову цю справу, а так само Франція, яка має з Західньою Німеччиною договір приязни, погодилась підтримати ініціятиву Америки, дармащо ніхто з західніх великодержав не обманює себе надією, що ці нові заходи можуть мати успіх. Востаннє справою з'єднання Німеччини займалася конференція міністрів закордонних справ у Женеві в 1955 році. Швидко потім Совєти відкликали свою згоду навіть на деякі нечисленні принципи, що їх прийнято тоді в Женеві, і від того часу Совєти підтримували своїм пропаґандивним апаратом єдину концепцію „розв'язання" німецької проблеми — підписання миру з „двома Німеччинами" та перетворення Західнього Берліну на „вільне місто" із залишенням Східнього Берліну Східній Німеччині, як її столицю. Хрущов ще недавно заявив, що з'єднання Німеччини могло б відбутися тільки на базі її комунізації. ЗДА погодились на вимогу Західньої Німеччини, щоб Захід відновив заходи щодо з'єднання Німеччини після того, як західньо-німецький міністер закордонних справ Ґерґард Шредер запевнив, що Західня Німеччина не матиме нічого проти дальшого „відпружування атмосфери" і „поліпшування відносин" між ЗДА і СССР. Йдучи по цій лінії — західньо-німецький канцлер Людвіґ Ергард висловив готовість стрінутися з Нікітою Хрущовим. Таку зустріч заповів в Бонні два дні тому віце-канцлер Еріх Менде. Він заявив, що така зустріч відбудеться напевне, але ще не устійнено часу ні місця. Гадають, що або Ергард поїде до Москви, або зустріч відбудеться на невтральному місці, наприклад у Відні. Тим часом совєтський амбасадор у Вашинґтоні Анатолій Добринін повідомив державного секретаря Діна Раска, що Совєтський Союз підпише договір „приязни і взаємної підтримки" з своїм сателітом Східньою Німеччиною. Він підкреслив при тому, що це не буде „мировий договір" та що той совєтсько-німецький пакт ні в чому не може погіршити совєтсько-американських взаємин. Гадають, що Хрущов рішив винагородити Вальтера Ульбріхта за ту вірну службу, що її робить Ульбріхт Москві в її спорі з Пейпінґом.

Джансон про використання атомової енерґії для мирних цілей

Вустер, Массачусетс. — Президент Джансон, промовляючи на закінченні шкільного року в коледжі Чесного Хреста, заявив, що вже близький той час, коли можна буде продукувати за допомогою атому електричну енерґію, і ця продукція не буде задорога. Президент додав, що оці технологічні осяги в ЗДА будуть використані для продукції електричної енерґії не тільки в цій країні, але і у вільному світі. Джансон не подав ближчих вияснень в цій справі, але додумуються, що він мав на думці ту атомову електрівню, яку будується в Ойстер Кріку в Ню Джерзі коштом $68,000,000. Президент заявив, що коло 1-го вересня він звітуватиме про це Третій Міжнародній Конференції в справі мирного використання атомової енерґії. Президент виявить тоді нові можливості використання атомової енерґії для людських цілей. Є надія, що атомове пальне буде таке, що під економічним оглядом зможе з успіхом конкурувати з дотеперішнім пальним: вугіллям та оливою. Успіх атомової електрівні в Ойстер Кріку виявить нові можливості в цій ділянці.

Полк. В. Рибак перевибраний на голову Відділу УККА у Вашинґтоні, Д. К.

Вашинґтон, Д. К. 6-го червня відбулись тут звичайні річні загальні збори Відділу УККА. Після відчитання протоколу з установчих зборів з минулого року, звітів уступаючої управи та дискусій вибрано нову Екзекутиву Від. УККА, яку очолює полк. Американської Армії Василь Рибак. Головою контрольної Комісії вибрано д-ра М. Кушніра, а головою Товариського Суду д-ра З. Ніжанковського. Особливе признання за жертвенну працю дир. І. Малиновського в присднуванні нових членів-платників УНФонду висловили збори. Він приєднав 59 нових платників.

Зборами проводила президія в складі: д-р Т. Залуцький - голова, п-і А. Гімчак -заступник голови і секретарі: пп. О. Зинюк і Т. Царик.

„Прикарпатська Правда" повідомила про новий засуд членів ОУН в Україні

„Прогресивна" газета у Вінніпезі, в Канаді, „Українське Слово" з 3-го червня надрукувала за совєтською „Прикарпатською Правдою" повідомлення з судової залі про політичний процес над членами ОУН і вояками УПА та представниками нелеґальної на Батьківщині Української Католицької Церкви. Процес відбувся в кінці лютого цього року, місцевости не названо. Головним підсудним був член ОУН, Дмитро Луганюк, псевдо „Мадяр", з боївки „Мартина". Спочатку він перебував по війні в криївці УПА, звідки провадив революційно-осідомчу діяльність. Суд обвинуватив його і Миколу Будзяка в знищенні кількох комуністів в околиці Задвірної. У 1953 році Д. Луганюка перекинено по зв'язку до Брошнева-Осади і там його, а також нібито його зброю, переховували релігійні ,фанатики' Української Католицької Церкви. У повідомленні совєтської газети нападається також на націоналістичні дії на Володимира. Газети нападається також за розмножував антимосковські листівки, на націоналіста Василя Синяка та інших.

Між двома частинами Німеччини йдуть розмови про полегшення комунікації

комуністичними — і західними німцями відновлено переговори про облегшення мешканцям Західнього Берліну та Західньої Німеччини подорожі до Східньої Німеччини та Східнього Берліну. Західньо-німецький уряд в Бонні ставився недовірливо і неохоче до попередніх розмов на цю тему між західніми берлінцями і комуністами, бо уряд лякався, щоб західні берлінці, у своєму бажанні дістати змогу відвідувати своїх рідних і приятелів у Східньому Берліні погодитися на такі деталі, які створили б для Східньої Німеччини прецедент, що берлінці визнали її за „суверенну державу". Тому західньо-німецький уряд був проти того, щоб на терені Західнього Берліну урядували комуністичні урядовці, які видавали б перепустки на переїзд до Східнього Берліну. В оцих теперішніх нових переговорах найцікавіше те, що самі східньо-німецькі комуністи наполягали на ведення розмов: західньо-німецька преса однозгідна в тому, що Хрущов наказав Ульбріхтові шукати контактів з Західньою Німеччиною і старатися злагіднити атмосферу довкола Берліну, а не загострювати її.

Марина Освальд зізнає, що її чоловік хотів вбити Ніксона

Даллас, Тексас. — Дружина вбитого Лі Гарві Освалда Марина Освалд заявила представникові щоденника „Даллас Морнінґ Нюз", що її чоловік плянував вбити віце-президента Ричарда М. Ніксона, але вона його від того відмовила. Марина сказала представникові цієї газети, що якби вона була у ЗДА, то вона була б не вийшла заміж за Освалда, з яким вона одружилася в Мінську. Марина потвердила давнішу вістку, що Лі Освалд уважав генерал-майора Едвіна А. Вокера за „екстреміста" і гадав, що тому треба його вбити, стріляючи 10-го квітня 1963 через вікно до нього. На її думку її чоловік стріляв до президента Кеннеді і губернатора Конелі не з ненависти до них, тільки тому, що „хотів себе цим прославити".

В. Авраменко вернувся з Европи, приготовляє фільм

Ню Йорк. — Після кількох місяців побуту і подорожі по Европі, до Ню Йорку повернувся відомий учитель і популяризатор українських народних танків Василь Авраменко, побувавши зокрема на Другому Ватиканському Соборі з кінцем минулого року і приготовивши з того Собору, як і з відвідин Папи Павла VI у Святій Землі документальний фільм, що його він вкоротці задумує висвітлювати в українських громадах Канади і ЗДА. Повернувшись з Европи, п. Авраменко приготовив „Заклик до всіх українських танцюристів світу", щоб вони взяли участь у врочистостях відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні 27-го червня ц. р.

П'ятий Науковий З'їзд УЛТПА відбудеться в Ню Йорку з кінцем наступного тижня

Ню Йорк. З кінцем наступного тижня, в суботу і неділю 20 і 21 червня, тут з ініціятиви Головної Управи Відділу Метрополії Ню Йорк Українського Лікарського Т-ва Північної Америки відбудеться П'ятий Науковий З'їзд українських лікарів ЗДА й Канади. З'їзд попередить Інформативна Сесія для громадянства, що розпочнеться в Українському Народному Домі у п'ятницю 19-го, о 7:00 вечора. На Сесії будуть прочитані три науково-популярні доповіді; вступ вільний. У суботу 20-го червня, в готелі „Коммодор" о год. 8:30 розпочнеться реєстрація учасників З'їзду. Після спільної Сесії — по полудні продовжуватимуться серії наукових доповідей, по 7 у кожній секції. У суботу 20-го червня ввечері о 8-ій год. — Бенкет у тому ж готелі, на 42вулиці та Лексінґтон Евню. У неділю, після участи в Богослуженнях всі учасники З'їзду виберуться на оглядини Світової Виставки. Українське Лікарське Т-во, як уже інформовано, закупило 100 примірників Англомовної Енциклопедії Українознавства для передачі їх усіх сенаторам ЗДА. Зголошення на З'їзд треба негайно слати на адресу: Dr. Bohdan Shebunchak — 395 Franklin St., Bloomfield.

ЗДА продовжуватимуть лети над Ляосом

Вієнтіян. — У висліді нарад між амбасадором Ліонардом Унґером і ляоським прем'єром Суванною Фумою рішено, що американські розвідчі лети над опанованою комуністами північною частиною Ляосу будуть продовжуватись, якщо тільки уряд дістане відомості про дальші рухи комуністичних військ. Ляоський прем'єр заявив, що він просив Америку переводити ті лети, щоб знати, що діється в північній частині Ляосу, бо комуністи внеможливили правильну діяльність Міжнародної Контрольної Комісії, не допустивши її на свою територію.

В АМЕРИЦІ

● **Філіп Поттер** пише в статті в „Ріпортер Меґазін", що покійний президент Кеннеді мав передчуття своєї серти, як про це говорить тепер президент Джансон. Зараз після номінації Кеннеді сказав до Джансона, що він хоче, щоб Джансон із ним кандидував як віце-президент, бо зі своїм досвідом міг би легко виконувати обов'язки президента, коли б із ним, це значить Кеннеді, щось сталося.

● **Абрам Часс** зрезиґнував із становища дорадника в Державному Департаменті, бо він не може вижити із тієї платні ($20,000 річно), яку він дістає. Часс буде працювати як член адвокатської канцелярії у Вашинґтоні. Його місце зайняв Лісонард С. Мікер.

● **В цьому тижні** автомобільна продукція випустить 4-мільйонове авто цього року. Сподіваються, що в цьому році випродукують 7,892,000 авт марки 1964-го року, на 7.5 відсотка більше від минулорічної продукції — 7,340,014 возів.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

Досліджують печеру „Вертеба"

„Печера „Вертеба", розташована поблизу села Більче-Золоте, Борщівського району, ось уже понад сто років привертає увагу дослідників. Виявилось, що загальна довжина ходів у ній становить — 7 820 метрів. Ніяких водойм у печері немає. Знайдені учасниками експедиції (40 осіб) археологічні матеріяли, особливо стародавня кераміка, являють собою не абиякий науковий інтерес. Свої знахідки спортовці - дослідники передали спеціялістам" („Радянська Україна" з 23-го травня).

На острові Капрі і в Україні...

„Молодь України" з 31-го травня повідомляє, що на мальовничому острові Капрі, Італія, мер „заборонив вішати реклямні плякати на ослів та на борти автомобілів. І, на превелику радість населення та туристів, мер звелів зняти всі реклямні гучномовці"... Подібний захід проти радіо-гучномовців, що горланять на площах міст України, люди зустріли б напевно не з меншою радістю.

Прохання хлопчика

... "Хлопчик з нетерпінням чекав поїздки до піонерського табору, мріяв про це, будував власні пляни, підганяв дні. Нарешті, мрія збулася! Але вже наприкінці першого тижня, із слізьми на очах, він попросив батьків забрати його додому. — Не хочу тут залишатись, — говорив, ледь стримуючи сльози образи. — Тут нас усіх злодіями вважають" („Радянська Україна" з 24 травня).

Американський співак у Києві

Співак Піт Сіґер, який уже виступав на московському фестивалі молоді, тепер концертує в Києві. В його репертуарі — народні американські пісні. Співаючи, Сіґер акомпаніює собі на банджо або ґітарі. Не розуміючись на національних відносинах, Сіґер співав теж російські пісні, а що концерт відбувався в Києві, то „виконав і славнозвісну мелодію на слова Тараса Шевченка — „Реве та стогне Дніпр широкий". (За „Україною" ч. 18 з травня ц. р.).

У СВІТІ

● **На Кіпрі** президент Макаріос, грек, перевів через контрольований ним парлямент закон про обов'язкову військову службу всіх мужчин у віці 19-21 р. Віце-президент Фазіль Кучук, турок, зголосив „вето", до якого мав право на основі конституції, але Макаріос заявив, що кіпрська конституція вже не важна.

● **Папа Павло VI** злагіднив становище Католицької Церкви у відношенні до спалювання померлих. Хоч збережено надалі неґативний принцип Церкви у цій справі, проте допущено винятки — у випадках деяких заразливих недуг і у відношенні до тих конвертитів, які раніше належали до віровизнань, що наказували спалювання померлих, як ось буддисти.

● **Валентина Ніколаєва-Терешкова**, совєтська космонавтка, породила шість і півфунтову дівчинку. Вона є дружиною другого космонавта, Адріяна Ніколаєва. За життям і розвитком тієї дитини стежитимуть совєтські лікарі, чи не відбилося на її організмі перебування її батьків в міжпляшетному просторі.

● **Папа Павло VI**, прийнявши на авдієнції групу власників і адміністраторів фабрик, виголосив промову про конечність відречення від будь-якого експлуатування робітників та плекання такої соціяльної справедливости, яка виключила б боротьбі між клясами. Папа Павло VI, ще як архиєпископ в Міляно, що є центром електротехнічного промислу Італії, здобув собі славу, як „владика працюючих".

● **Французький міністер** для справ військових ветеранів, Жан Сентені, промовляючи у Парижі в минулу суботи й неділю з нагоди 20-их роковин висаду альянтів в Нормандії, нічого не казав про заслуги Америки і Британії для визволення Франції і про їхні жертви крови, а тільки дорікав Америці і Британії, що вони замалу увагу прикладали до французького руху резистансу і замало використали його у висадній операції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Накинена війна

Найбільш характеристичною рисою американської закордонної політики у 20-му сторіччі є наставлення на мир. Не маючи вже експансивно - територіяльних амбіцій і скінчивши з економічним „доляр-імперіялізмом", З'єднані Держави взялися до розбудови свого промислу - торгівлі, до реформ внутрішнього характеру, поступу в усіх ділянках державноого життя. Президент Вілсон був рішуче проти втручання Америки в першу світову війну. Його примусила до цього акція німецьких підводних човнів. Не зважаючи на переможний похід гітлерівських армій аж до Атлантику, на бомблення німцями британських островів — ЗДА за часу Ф. Д. Рузвелта не вступили до другої світової війни, аж поки не примусила їх до цього катастрофа Перл Гарбору. Негайно після закінчення війни проведено в Америці тотальну демобілізацію, і тільки імперіялістично - агресивний похід Совєтів вглиб Середньої Европи та переворот у Чехо - Словаччині примусили ЗДА змонтувати Атлантійський Союз і приступити до власного зброєння.

Мирову політику, що її Америка веде в Европі, вона стосує й на Далекому Сході. Проти комуністичної агресії в Кореї З'єднані Держави виступили лише після того, як комуністи тріюмфально заповіли скинути в океан невеличке американське військо з того обширу. Все ж таки ЗДА наполягали на отриманні мандату від Об'єднаних Націй. Прийнявши, як один із принципів своєї закордонної політики — не дати комуністам опанувати Південну Азію, бо це безпосередньо загрозило б тихоокеанському прикорднові, Америка за урядування Д. Д. Айзенгавера зобов'язалася допомагати Південному В'єтнамові проти насиланих туди з комуністичного Північного В'єтнаму терористів й партизанів. Але комуністи настільки посилили свій натиск, що можна передбачити у недалекій майбутності альтернативу: заанґажування в Південному В'єтнамі поважної американської збройної сили для швидкого й рішучого здавлення партизанів із загроженням війною Північному В'єтнамові або сполучену із утратою престижу ЗДА втрату Південного В'єтнаму в користь комунізму.

Подібна справа з Ляосом. Америка погодилася на невтральність Ляосу в Женевському договорі з 1962-го року і льояльно трималась здалеку від Ляосу. Не так комуністи. Зрозумівши цю мирну поставу Америки знову, як доказ її слабости, вони зберегли свою „приватну" армію і повели нею наступ за опанування Ляосу. ЗДА були примушені вислати туди спершу стежні літаки, після того бомбовики. Аґресивна постава комуністів може примусити Америку заанґажуватись там своєю фльотою, летунством і морською піхотою.

Війна не ведеться тільки тоді, коли хочеться вести її. Може постати ситуація, в якій не буде іншого виходу, як війна. Існує теорія, що комунізм еволюціонуватиме в сторону демократії, в сторону мирної ідеологічної течії. Але існує також теорія, що комунізм не може зупинитися у своєму поході проти вільного світу, не може вирektися ідеї володіння над світом і тому створить ситуацію, в якій на смітнику опиняться концепції співіснування. Події у Південній Азії покищо виправдують саме цю другу теорію про комунізм, як чинник, що провокує війну.

Фальсифікація музеїв

Люди фальшують книжки, картини, гроші, навіть людську красу. Багато чого люди переінačують з доброї чи теж злої волі. Але, здавалося б, як можна підфальшувати музей? Постанова Центрального Комітету компартії СССР „Про підвищення ролі музеїв у комуністичному вихованні трудящих" показує, що „на порозі комунізму" можна фальшувати й музеї, їх експонати, їх призначення.

Нова постанова Кремлю, передусім, зобов'язує всі музеї організувати „відділи по радянському періоді — від великої жовтневої соціялістичної революції до наших днів". Цю тезу пояснює київська „Радянська Культура" з 7-го червня так: „В експозиціях музеїв мають бути відображені успіхи комуністичного будівництва в СССР, перемога ленінського курсу компартії, боротьба радянського народу за здійснення програми КПСС". Згадавши одним словом про збирання красзнавчих матеріялів, постанова вимагає від правлінь музеїв будь-якого профілю залучати трудящих до збирання „матеріялів по історії фабрик, заводів, колгоспів і радгоспів", організувати в музеях навіть зустрічі з „живими експонатами" — „знатними людьми нашого часу"... У другій частині нової московської постанови, скерованої на нищення музейно-архівної справи в неросійських республіках СССР, говориться, що треба „впорядкувати мережу музеїв республіканського та місцевого значення, об'єднати однотипні музеї, ліквідувати надмірності в штатах"... Надалі нові музеї в республіках будуть відкриватися лише тоді, „коли організація нових музеїв насправді необхідна, коли є дійсно цінні матеріяли і приміщення для експозицій". Міністерство культури СССР має розробити єдине для всіх республік уніфіковане „Положення про музейний фонд СССР", а також принципи для „створення єдиної системи музеїв".

З довгорічної большевицької практики відомо, що кожна нова спроба централізації є, одночасно, і новою спробою Москви узурпувати рештки прав національних республік, є новим русифікаційним заходом. Постанова ЦК компартії про музеї, їх скорочення, уніфікацію, зменшення числа працівників, про перетворення їх на місце пропаґанди з „живими експонатами" в образі різних „героїв соціялістичної праці" — це новий удар по рештках самобутности національної культури в Україні і в інших поневолених країнах. Війна гримить не лише в Ляосі та В'єтнамі, вбивства продовжуються не тільки на нещасливому Кіпрі! Смерть одиниці від кулі хоч яка жахлива, то все ж смерть, готована народові шляхом ґеноцидної, підступної війни — ще страшніша. А саме до такої війни вдається Росія, пляново й обмірковано знищуючи культурно - національні права поневолених народів. Тепер прийшла черга на музеї і архіви, які при цій нагоді будуть ще раз „прочищені", перевірені представниками Міністерства культури СССР та їх місцевими аґентами. Отже, на Україні будуть знищені, зліквідовані деякі музеї, особливо ж красзнавчі та історичні, щоб дати „жилплощу" агітаторам. Новий підступ окупанта накладає на нас, українців за кордоном, новий обов'язок: розбудовувати, підтримувати, творити нові музеї і архіви вільної української науки та культури.

М. Чировський

АМЕРИКАНСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА МАНДРУЮТЬ ЗА КОРДОН

Уряд ЗДА, обнизивши податки, а президент Джансон уживши ощадностевих заходів у федеральному державному апараті, знову прохає в Конґресі далі підвищити границі законного обмеження державної заборгованости з 315 до 324-ох більйонів долярів. Отже, вони позичатимуть і збільшуватимуть борг і в 1965-му році, і це напевно позначиться на цілості американської економіки.

На перший погляд може здаватися, що немає жадного зв'язку поміж такими двома господарськими подіями: наростаючою державною заборгованістю і мандруванням американських підприємств за кордон. Але такий зв'язок існує, і він куди тісніший, як це дехто собі уявляє.

Поперше — наростаючий державний борг ніяк ні дозволяє провести основного обниження податків. І сьогодні, не зважаючи на останню їх редукцію, оподаткування американського підприємства куди вище і лягає на нього куди більшим тягарем, як у країнах Европейської Господарської Спільноти або Коммонвелту, крім самої Англії.

Подруге — збільшення федеральної заборгованости пимушує Уряд інтенсивніше втручатися у справи приватних підприємств, які в багатьох випадках за кордоном можуть діяти куди вільніше. За життя президента Кеннеді американські підприємці і фінансисти уважали, що демократичний Уряд ставиться до них з ворожістю. Тоді запрошувано представників господарського світу до Білого Дому і там їх переконувано, що вони — помиляються. За президента Джансона опінія підприємців та фінансистів хвилево змінилася, але не основно.

Підвищення державної заборгованости, збільшення видатків на добродійні цілі, заповідь боротьби проти убогости і т. д. автоматично поширить обсяг дії т. зв. громадського сектору народного господарства коштом приватного сектору, ріст якого виявлятиме сповільнення темпу. Тим більше, що ЗДА „поволі втрачають свою леґендарну властивість країни необмежених м о ж л и востей", як сказав представник компанії Колґейт - Палмолів. Американський ринок, на його думку, вже пересичений такими речами, як мило, паста до зубів, крем до волосся і всякого роду косметики, тоді як в інших країнах є куди більші можливості для збуту цих виробів.

Президент фірми Дженерал Електрік сказав, що протягом найближчих 25 років закордонні ринки ростимуть під кожним оглядом скоріше, як насичений американський ринок, і — самозрозуміло — наголошення громадського сектору економіки ЗДА в умовинах „ліберальної" течії ще більше звужуватиме можливості приватного підприємства, якщо не зміниться в основному господарська політика країни.

Продажевий волюмен і зиски американських підприємців за кордоном ростуть куди швидше, як у ЗДА, і тому фірми, що продукують авта, електричні приладдя, ліки, хемікалії, косметики та харчові вироби, у щораз більшому числі мандрують не тільки в европейські країни, але і в Японію, і країни Латинської Америки та Африки.

Можна навести багато інших факторів і мотивів, що приспішують мандрівку американських фірм за кордон: нижчі податки; дешевша робітна сила і дешевші матеріяли; нижчі кошти транспорту; легші умовини платности і легші умовини кредиту й забезпечення; нижчі кошти інвестицій; вищі зиски; сприятливіші умовини для розбудови і поширення через самофінансування; лагідніші закони щодо амортизації і розподілу дивіденд; безпосередній контакт із консументом; кращі можливості для використання нових винаходів; державні програми для промислової розбудови, включно із різними привілеями для капіталовкладів; уможливнення американським компаніям імпортувати із ЗДА на вигідних умовах складові частини від своїх дочірних підприємств.

Крім цього пропаґатори американських інвестицій у чужих країнах наводять ще декілька мотивів, які є допоміжними у використанні чисто приватно - господарських моментів. А саме, вони твердять, що експорт американського капіталу допоможе в економічному розвиткові відсталих країн, збільшить там затруднення, розвине приватну ініціятиву, піднесе життьовий стандарт автохтонів і посилить американські економічні впливи. Многогранність інтересів тут дуже велика.

Поминаючи народно - господарські арґументи виразно видно, що можливості зисків для американських підприємств у закордонних інвестиціях — величезні. Але це ніяк не означає, що вони там не зустрічають поважних труднощів і що їх успіх там завжди запевнений.

З господарським ростом чужих країн наростає там конкуренція, внаслідок чого малі американські підприємства банкрутують. Також загострення націоналізму в тих країнах утруднює успіх чужинецьких, а з ними й американських фірм. Вороже наставлення до чужинецького капіталу завважується не тільки у Мехіко та інших країнах Латинської Америки, але й у Европі. У багатьох країнах зростає крім того, небезпека соціялізації чужинних, зокрема великих, підприємств.

З другого боку закордоном куди сильніше відчувається інфляція. Нестійкість цінности валюти сильно перешкоджає реалізації господарських проєктів американських підприємців. А поза тим американські фірми, передусім в азійських країнах, як, наприклад, в Індії, мають великі турботи з державною бюрократією.

Реасумуючи всі за і проти мандрівки а м е риканських фірм за кордон, один з американських капіталістів заявив (за журналом Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт): „За кордоном і ризико і надії на зиск куди більші, як нині в Америці. Розуміється, в Західній Европі справи куди кращі, але в Південній Америці, Азії та Африці небезпека націоналізації американських фірм велика".

І все ж таки великі надії на успіх і зиск змушують багатьох американських підприємців пробувати щастя за кордоном, і це їм покищо вдається.

ЗДА ОЧИМА СОВЄТСЬКОЇ СТУДЕНТКИ

Студентки Брин Мор коледжу біля Філядельфії мали рідку нагоду слухати совєтську студентку, Людмилу Касаткіну, яка з початком червня цього року взяла там участь у дискусії, на тему: „Студентка в СССР і в ЗДА".

Л. Касаткіна народилася в Грузії, і жила там аж до часу, коли стала студенткою Московського університету. Після п'яти років студій закінчила той університет, а останній свій академічний рік провела поза кордонами „щасливої" батьківщини, як вимінна студентка в Колумбійському університеті.

Заходами цього коледжу відбувся там триденний симпозіюм на згадану вище тему, і саме на третій і останній день цього симпозіюму — виступ спеціяльно з Ню Йорку запрошеної совєтської студентки, Касаткіної. Окрім студентів цього коледжу й Колумбійського університету, взяли в симпозіюмі участь визначні знавці підсовєтського життя з ряду інших високих шкіл ЗДА.

Велике число чоловіків, як звітували американські кореспонденти, дещо бентежило совєтську прелеґентку, — вона воліла б, либонь, поділитися своїми думками з самим лише жіноцтвом... Це — висока, здоровезна дівчина, із спортовою зачіскою, з культурними манерами, пильна обсерваторка всього, що відбувалося довкола неї під час довгої дискусії, стверджували репортери. Касаткіна, знаменито підготована до своєї ролі „амбасадора" совєтського шкільництва на терені ЗДА, говорила доброю англійською мовою, бо довго й докладно вивчала її в Московському університеті, а перед тим ще у Грузії.

Свої обсервації щодо американської молоді Касаткіна подавала здебільша з терену Колумбійського університету. Вона твердила, що в Совєтському Союзі контакти молоді з батьками багато тісніші і сердечніші, як в Америці. Зокрема американські підлітки заскоро емансипуються, їхнє бажання — бути якнайдалі поза родинним колом, і вони багато менше досвідчені, дозрілі й незалежні, як совєтські юнаки і юначки. Американські студенти, на думку, Касаткіної, зовсім мало відвідують театри, концерти і інші культурні імпрези. На підставі її обсервації причиною цього є фінансові обставини. В СССР, казала вона, не так: там вистачить показати при дверях театру або іншого розвагового місця студентську виказку, і вступ вільний для кожного адепта совєтської науки (!?).

На багатьох катедрах — стверджувала Касаткіна — знання одної з чужих мов конечне для одержання наукового ступня. Тут, у ЗДА, різниця поміж освіченою людиною і сірим обивателем куди менша, як в СССР. Після закінчення совєтської середньої школи - десятилітки, кожний юнак обов'язково мусить два роки фізично працювати. Касаткіна працювала протягом цих двох років у московському видавництві чужоземної літератури (напевно, була щаслива, що по-минув її далекий Казахстан або якась свиняча ферма...).

Совєтська студентка на комуністичний лад закінчила свої висновки: „Дуже важко вашими очима критикувати нашу суспільно - політичну систему. Щоб нас зрозуміти як слід, треба дивитись на нас під кутом наших аспірацій і бажань. СССР — це наша держава, і ми любимо її. Якщо ви, чужинці, смієтеся із нас, ви зовсім не годні зрозуміти наше життя"...

Ясно і багато сказано устами цієї дівчини, душу, серце і всеньке єство якої придушив важкий і всевладний штамп комуністичної теорії, а ще більше незавидної совєтської дійсности.

Т. К.

Палата ухвалила збільшити платню працівникам федерального уряду

Вашингтон. — 11-го червня Палата Репрезентантів 243-ма голосами проти 157 ухвалила збільшити платню конґресменам на $7,500 річно. Закон про підвищення заробітньої платні стосується також усіх працівників федерального уряду, включно з федеральними юристами. Федеральні працівники, в числі 1.7 мільйона осіб, матимуть підвишку платні, що державі коштуватиме біля $500,000,000 річно. Якщо цей закон пройде і в Сенаті, тоді платня членів Конґресу зросте з $22,500 до $30,000 на рік, юристів Найвищого Суду — з $35,000 до $42,500, цивільних урядовців на головних позиціях — з $20,000 до $24,500 річно. Платня буде підвищена всім федеральним службовцям, включно з поштовиками і цивільною обслугою. Ухвалу Палати Репрезентантів передано на розгляд Сенатові. Пропоноване підвищення платні федеральним урядовцям — лише четверте за ввесь час існування американського уряду і перше від 1955 року. Цей захід скерований на те, щоб частково зрівноважити велику різницю між тим, що може заробляти урядовець на федеральній посаді і що він може заробити в приватній індустрії, де платня значно вища.

Головний лікар ЗДА перестерігає курців

Ню Йорк. — Головний лікар ЗДА д-р Лютер Л. Террі сказав на Крайовій Конференції в справі куріння цигарок і молоді, що не треба нових дослідів на те, чи куріння цигарок є шкідливе для здоров'я людини, бо це вже д а в н о ствердила Президентська Комісія, але треба б хіба вивчити, чим то цигарки спричиняють пістряка легенів, бронхіт та інші недуги, як недомагання серця та кровоносних судин. Головний лікар пригадав, що звіт урядової Комісії про шкідливість к у р е н н я спричинив те, що в цьому році зменшилося на 11,000,000 число проданих цигарок. Д-р Террі сказав, що тепер вже не треба теоретичних дослідів про шкідливість куріння, але треба акції, щоб усвідомили собі курці, яке шкідливе є куріння для їхнього здоров'я. Треба б вияснити молоді, щоб не починала курити, бо це легше зробити, як пізніше намовляти, щоб припинила куріння. Але Конґрес не хоче діяти в цій справі, бо проти цього є конґресмени з тих стейтів, де росте тютюн. Комісія оголосила звіт про шкідливість ще на початку цього року, і курці забувають заклики Комісії та починають знов курити.

У Женеві відновлено наради міжнародної конференції роззброєння

Женева.— У вівторок 9 червня ц.р. відновились наради міжнародної конференції роззброєння, веденої з різними коротшими і довшими перервами, в різних місцях і різному членському складі насправді від кінця останньої світової війни. Цим разом несподіванкою був приїзд з Москви віце-міністра закордонних справ Валеріяна Зоріна на місце „спеца" від справ роззброєння Семьона Царапкіна. Зорін пояснив здивованим журналістам, що Царапкін „на відпустці", що коментатори зрозуміли так, що Зорін залишив собі можливість — швидко від'їхати з Женеви. Зорін зараз у першій заяві знову оскаржував ЗДА, що вони ніби займають „неґативну позицію" до проблеми міжнародного роззброєння та що Совєти сподіваються, що тепер ЗДА виявляють „позитивніший підхід". Насправді, Совєти відкидають всі західні пляни, які вимагають міжнародної контролі. Головою американської делеґації є Вільям Фостер. У дорозі до Женеви він зупинився у Парижі і перекеконував французьких державних мужів, щоб Франція приступила також до тієї конференції. Франція від початку її бойкотує, заявивши, що не бачить ніякої можливости, щоб на тій конференції могло прийти до порозуміння. Тому — без Франції — конференція роззброєння у Женеві складається з 4-ох західніх держав, 5-ох комуністичних і 8-ох „невтральних".

УКРАЇНЕЦЬ ОСТЕРІГАЄ АМЕРИКАНЦІВ

Ню Йорк. У відділі „Голоси читачів" надрукував „Дейлі Нюз" з 11-го червня замітку Михайла Семенця з Рочестеру про мале значення плянованого договору про нові консулати в СССР та ЗДА. „Ми, українці — пише М. Семенець, — знаємо ціну таких комуністичних договорів. У 1918 р. совєтський уряд Леніна визнав незалежність вільної Української Національної Республіки, а через місяць той же Ленін послав червоних росіян, щоб підкорити і знищити Україну".

У КОРЕЇ ЗВІЛЬНЕНО 576 СЛУЖБОВИКІВ ЗА ХАБАРНИЦТВО

Сеул. — У Південній Кореї звільнено 576 урядовців за хабарництво. Поширення хабарництва в державній адміністрації поруч із господарською кризою, безробіттям, інфляцією і загальною бідністю стало причиною масових студентських демонстрацій.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у ЗДА

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

(ДО 150-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

(15)

Вадим Павловський

ШЕВЧЕНКО В ПАМ'ЯТНИКАХ

ШЕВЧЕНКО В ПАМ'ЯТНИКАХ

Таким чином, з протягом часу постав Київський Об'єднаний Комітет будови пам'ятника Шевченкові. Полтавське земство передало йому своє уповноваження на збирання коштів, одержане ще 1906 року[7].

В квітні 1908 року було вже відкрито збирання коштів на пам'ятник по всій Російській імперії. Об'єднаний Комітет почав свою працю[8].

Українське громадянство поставилося з великою відповідальністю до справи побудови пам'ятника великому поетові, обравши до складу Комітету найкращих представників науки, культури, мистецтва та громадсько-політичного життя. Для прикладу згадаємо таких його членів, як Михайло Грушевський, Микола Лисенко, Василь Кричевський, Євген Чикаленко, Олександер та Софія Русови, Микола Біляшевський, Володимир Симиренко, Людмила Старицька-Черняхівська, Михайло Коцюбинський, Максим Синицький, Григорій Шерстюк, Володимир Науменко, Федір Лизогуб, Володимир Леонтович (письменник), Іван Щитківський та інші; між ними чимало було членів Старої Громади.

Широкі кола українського суспільства всіляко підтримували діяльність Комітету.

Не зважаючи на запеклий спротив російських шовіністичних та реакційних кіл, на заборони місцевої повітової влади під різними претекстами провадити збірку та на конфіскацію підписних листів (як це було в Чернігівській губ.) — кошти на будову пам'ятника надходили звідусіль. Збирали їх копійками, але завдяки цим копійкам Об'єднаний Комітет вже скоро спромігся оголосити міжнародний Конкурс, призначивши його на 15 травня 1910 р.

Три міжнародні конкурси

На членів жюрі запросили тоді мистців, поміж ними Іллю Рєпіна, Миколу Лисенка, Михайла Коцюбинського, які дали свою згоду. На засіданні Шевченківського Комітету (десь на початку жовтня) представники українських організацій, користуючися з того, що їх на засіданні була більшість, вибрали склад жюрі з самих українців і зробили число членів жюрі дуже великим (28), щоб чорносотенцям нікуди вже було додавати своїх кандидатів. Поміж іншими в склад цього жюрі було обрано також Михайла Грушевського, Василя Кричевського, Володимира Науменка, Євгена Чикаленка, Івана Щитківського, Андрія Вязлова та ін.[9]

Зацікавлення конкурсом було величезне. Запити про умови конкурсу були не лише з ряду міст Російської імперії, але й зі Львова, Борислава, Будапешту, Відня, з Праги, з Берліну, Мюнхену, Нюрнбергу, з Льєжу, з Парижу, Риму, з Барсельони, з Лондону і навіть з Америки — з Філядельфії[10].

На конкурс надійшло 64 проєкти. Для порівняння цікаво згадати, що тоді ж у Києві відбувався конкурс на пам'ятник цареві Олександрові II — до 50-ліття скасування кріпаччини. На цей конкурс надійшло 20 проєктів[11].

Жюрі Шевченківського конкурсу, за головуванням скульптора акад. Леоніда Позена, розглянуло 15 травня 1910 р. всі проєкти.

Ні один із проєктів не був визнаний за задовільний, і тому жюрі ухвалило проголосити другий міжнародний конкурс[12].

З-поміж проєктів вигідно виділявся проєкт львівського скульптора Гаврилка. Але він був надто революційний за ідеєю, — виглядав як „пам'ятник якомусь повстанню", як про нього писав Євген Чикаленко[13]. Навколо п'єдесталу з постаттю поета Гаврилко розмістив ряд великих фігур. Спереду жіноча постать з піднесеним смолоскипом — символ відродження України; поруч з нею — вояки з мечами, козак із шаблею та стрілець із лука. З одного боку підніжжя зображено було прощання козака з дівчиною, з другого — матір з двома дітьми-сиротами. Коло цих постатей завершувала постать гетьмана з бандуристом і двома козаками коло нього. Вся композиція в цілому, за оцінкою тих, хто бачив проєкт, „висловлювала протест проти всього, що гнобить і давить"[14]. Ясно, що в умовах поневолення України цей проєкт неможливо було здійснити.

Другий міжнародний конкурс, що відбувся 15 лютого 1911 р., також не дав позитивних наслідків. З сорока п'яти проєктів жюрі знайшло можливим відзначити лиш один проєкт — Федора Балавенського — і то — тільки другою премією, доручивши авторові переробити його[15]. Про наслідки другого конкурсу Євген Чикаленко так записує 10 квітня 1911 року в своєму „Щоденнику":

„Жюрі другого конкурсу дало премію в тисячу рублів за проєкт Балавенського, але проєкт цей такий нікчемний, що проти нього говорять одноголосно мало не всі".

18 квітня відбулося засідання Об'єднаного Комітету. Присутні були голова міста Києва І. Дьяков, І. Щитківський, А. Кобець, П. Малинка, В. Леонтович, Євген Чикаленко, Г. Шерстюк, Ол. Русов, Людмила Старицька-Черняхівська, Софія Русова, Микола Лисенко, М. Синицький, Л. Жебуньов. Розглянувши (перероблений) проєкт Балавенського, Комітет визнав його за незадовільний і вирішив оголосити Третій Міжнародний конкурс з одною нагородою в три тисячі карбованців[16].

Комітет призначив третій міжнародний конкурс на 21 грудня 1912 року[17]. На цей час в посіданні Комітету вже було близько 120,000 карб. В жюрі цього конкурсу були введені маляр Іван Труш і архітекти Сергій Тимошенко та Євген Сердюк. На Третій Міжнародний конкурс надійшло лише 36 проєктів (не рахуючи 4 проєктів, присланих лише у фотографіях). Він також не дав ніяких позитивних наслідків. Євген Чикаленко з розпукою нотує в своєму щоденнику: „22. XII 1912 року — засідання Шевченківського Комітету: — Що робити, коли жюрі не вибрало ні одного проєкту? Проєкти гірші, ніж попередні. Перший (конкурс) був найкращий; деякі, як Гаврилка, можна було б переробити і вийшло б зовсім не погано. Всім хочеться чогось надзвичайного"[18]. Висновки мистецької критики були такі: „Хоч були проєкти, правда, в невеликій кількості, — хоч і непогані задумом та ідеєю, але виконані без найменших ознак таланту; нічого більш-менш видатного, що впадало б в око талановитістю виконання, на конкурсі не було... біда, що наші найліпші мистці зовсім не беруть участи в конкурсах"[19].

[7] Д. Іофанов. Матеріяли..., ст. 161.
[8] Т. Г. Шевченко в документах і матеріялах, ст 323.
Т. Г. Шевченко в документах і матеріялах, ст. 328.
[9] Євген Чикаленко. Щоденник. Запис 11 листопада 1909 р.
[10] А. Німенко. „Монумент Кобзареві у Києві". Вітчизна, 1961, ч. 5. ст. 166.
[11] Там само, ст. 166.
[12] Д. Іофанов. Матеріяли..., ст. 176, 177.
[13] Євген Чикаленко. Щоденник, запис 24 травня 1910 р.
[14] Ілюстрована Україна, Львів 1913, ч. 2.
[15] Д. Іофанов. Матеріяли..., ст. 186-187.
[16] Искусство въ Южной Россіи, 1911, ч. 5.
[17] Украинская Жизнь, 1913, ч. 1, ст. 108.
[18] Євген Чикаленко: Щоденник, запис 23 грудня 1912 р.
[19] Русскій Библіофилъ, 1913, ном. І, ст. 85.

Тільки акредитовані кореспонденти матимуть вступ на площу під час відкриття памя'тника Шевченкові у Вашингтоні

Ню Йорк. — Управа Комітету Пам'ятника Шевченкові на своїх нарадах минулого тижня між іншим вирішила доручити впорядчикам під час урочистостей відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні в суботу 27-го червня допускати на площу, на якій стоїть пам'ятник та на якій відбуватимуться врочистості, тільки акредитованих українських, американських та міжнародних кореспондентів. Акредитації видає Комітет Пам'ятника Шевченкові і до нього треба в цій справі звертатися. Акредитовані кореспонденти матимуть окремі відзнаки, які даватимуть їм право повної свободи рухів під час урочистостей. Це відноситься також до кореспондентів - фотографів. Щоб не вводити замішання і не зменшувати врочистості, не передбачається акредитацій для приватних фільмовиків. Під час урочистостей окреме місце на площі матимуть телевізійні кореспонденти, а всю врочистість фільмуватиме заанґажований Комітетом фільмовий режисер-фахівець. Ці обмеження відносяться тільки до тієї найбільшої врочистости, що нею буде акт відкриття пам'ятника на площі та подиктовані виключно обмеженим місцем на самій площі в безпосередньому віддаленні від самого пам'ятника. Коли б хто із кореспондентів чи пресових фотографів не вспів одержати акредитації наперед, він зможе її одержати вже у Вашингтоні в головній пресовій кватирі КПШ, яка буде приміщена, як і головна квартира самого КПШ, в готелі „Майфлавер". Редакції всіх українських періодиків в ЗДА та Канаді — якщо дозволить на це час, — одержать від Комітету вже наперед поштою по одній пресовій акредитації. В потребі додаткових треба зголошуватись до Комітету.

Порядкова Комісія КПШ подумала про все

У багатьох листах, що їх одержується тепер від зацікавлених різними справами, зв'язаними з недалекими вже урочистостями відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в суботу, 27-го червня, повторюється м. і. запит, чи при плянуванні цих урочистостей та у зв'язку із сподіваною в них участю десяток тисяч народу, подумано також і про всілякі „наглі потреби". Очевидно, що Порядкова Комісія КПШ подумала і полагодила також усі ці справи. На місці відкриття пам'ятника, себто на відповідних місцях на вулицях у безпосередньому віддалені від площі, на якій пам'ятник стоїть та на якій відбуватимуться врочистості, буде кілька станиць Червоного Хреста з амбулянсами на випадок, якби хто потребував наглої лікарсько - шпитальної допомоги. Подумано і про інші, прозаїчні людські потреби. У безпосередньому віддаленні від площі будуть рухомі - змоторизовані вбиральні, яким американці дали цілком гарну назву Johnny on the spot („Івась на місці"). Один такий „Івась на місці" на колесах може удогіднити одночасно 24 особи. Будуть також вказівки до публічних убиралень в околиці. Порядкова Комісія справді подумала про все.

ВІСТІ З КПШ

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ВИСТАВКА У ВАШИНГТОНІ

Під час урочистостей у Вашингтоні з нагоди відкриття пам'ятника Кобзареві в „Армор і", де відбуватиметься Бенкет, присутні матимуть змогу оглядати Ювілейну Шевченківську Виставку. На Виставці експонуватимуть закордонні видання про Т. Шевченка у різних мовах, різні видання „Кобзаря", переклади „Заповіту" на майже 50 мов, різні філателістичні значки і спеціяльні коверти, присвячені ювілейній даті. Будуть показані також репродукції портретів і картин Тараса Шевченка.

УТОЧНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КОЛОНУ В НАРОДНІЙ НОШІ

Пресбюро КПШ повідомляє, що у Вашингтоні 27-го червня, в окремій колоні на чолі походу йтиме група молодих дівчат в українській національній ноші. Ноші повинні бути дібрані так, щоб представляли кожну область чи край соборної України. Ця колона буде репрезентувати собою представників Соборної України. Всі інші учасники походу, в народній ноші, мають іти в колонах своїх громад чи організацій.

Пресбюро КПШ

ЗЕМЛЯ З МОГИЛИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — У ВАШИНГТОНІ

На спеціяльному засіданні КПШ у Ню Йорку, під головуванням голови Крайового КПШ, проф. Романа Смаль-Стоцького, винесено постанову із подякою прийняти святу землю з могили Поета у Каневі, що привезли звідти без будь-яких прохань та звернень до окупаційної влади в УССР пані Маруся Бек та Віра Ковбаснюк - Шумейко. Привезена ними земля буде вмурована в пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в урні, як символ нерозривного єднання українців за океаном з рідним народом. Одночасно вмурується і другу, порожню урну: у неї буде покладено землю з могили Кобзаря в Каневі лише тоді, коли Україна стане вільною, незалежною, самостійною соборною Державою.

✝

Ділимося сумною і болючою вісткою
з Рідними і Знайомими,
що в четвер, 11-го червня 1964 року в 7-ій год. ранку,
з Волі Всевишнього, після тяжкої недуги
відійшла від нас у Вічність,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п. Текля Михайлівна БОБРІВНИК

З ДОМУ ПАДУН

В неділю, 14-го червня ц. р. о год. 7-ій веч. буде відслужена ПАНАХИДА в Українській Православній Церкві св. Покрови при 2225 N. Mascher St. у Філядельфії.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 15-го червня 1964 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Покрови на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Важким горем прибиті:
чоловік — ПЕТРО
сини — ЛЕОНІД і ВАЛЕНТИН
дочка — ЛІДА
невістки — АННА і АНТОНІНА
зять — СЕРГІЙ
внуки — НЕОНІЛЯ, СЕРГІЙКО, АНАТОЛІЙ,
ЯРОСЛАВ, ЄВГЕНІЯ і ВІКТОР

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

З нагоди вінчання свого сина

ВАСИЛЯ МАРКА

з

п. ОКСАНОЮ ОЛЕКСАНДРОЮ САНОЦЬКОЮ

складають 50 долярів
на Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА

Софія і Василь ЛЕВИ

УСІМ, ХТО ЇДЕ ДО ВАШИНГТОНУ!

БІЛЕТИ на ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

27-го ЧЕРВНЯ 1964 РОКУ

ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ в ціні $15.00 від особи

У ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ КРАМНИЦЯХ
у НЮ ЙОРКУ: „АРКА", „ЕКО", „Говерля", „Сурма"
а в НЮАРКУ: у „Дніпрі", „Говерлі", „Космосі" — у бюрі д-ра Комаринського.

Неділя, 21-го червня 1964 року

БРАТСТВО „БРОДИ-ЛЕВ" і КОМІТЕТ ПОБУДОВИ „МОГИЛИ-ПАМ'ЯТНИКА" ПОЛЯГЛИМ ЗА ВОЛЮ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

влаштовують

під „МОГИЛОЮ-ПАМ'ЯТНИКОМ"

на оселі

УРСоюзу „ВЕРХОВИНА" в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.

ТРАДИЦІЙНИЙ ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИЙ ПОКЛІН ПОЛЯГЛИМ

при співучасті

ХОРУ „ДУМКА" з НЮ ЙОРКУ
КОМБАТАНТСЬКИХ і МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

На Свято, що розпічнеться о год. 10:30 перед полуднем
СЛУЖБАМИ БОЖИМИ і ПАНАХИДАМИ

ЗАПРОШУЄТЬСЯ
УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої

ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п. МАРІЇ НОВОСАД
з дому Шпіта

будуть відправлені

у неділю, 14-го червня 1964 року

в Ню Йорку, Н. Й.
в церкві св. ЮРА, при 7-ій вул., о год. 11 рано

СЛУЖБА БОЖА

і

в Озон Парку, Н. Й.
українській католицькій церкві ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ, о год. 9:45 рано

ПАНАХИДА

ДО УЧАСТИ В БОГОСЛУЖЕННЯХ ЗАПРОШУЮТЬ

МУЖ і ДІТИ

Увага! Гартфорд і околиця! Увага!

ЗАХОДОМ
Спілки Української Молоді Америки
ім. ген. хор. Т. ЧУПРИНКИ в ГАРТФОРДІ

— відбудеться —

в суботу, 20-го червня 1964 року
о год. 8:30 вечора
в KNIGHTS OF COLUMBUS HALL
N. Mountain Rd. — NEWINGTON, Conn.

БАЛЬ ГІМНАЗІЙНИХ АБСОЛЬВЕНТІВ

Під час Балю

ПРЕЗЕНТАЦІЯ АБСОЛЬВЕНТІВ

Оркестра — п. М. ТКАЧА Аранжер — п-ні І. КОНОНІВ

До численної участи запрошуємо всю Молодь і Старше Громадянство.

Заля охолоджувана через air condition. Квитки до набуття в кооперативі СУМА.

УПРАВА О. СУМА

УКРАЇНСЬКА ОСЕЛЯ ім. О. ОЛЬЖИЧА

Положена в мальовничих горах західнього Поконо поміж Лігайтоном та Джим-Торпом у Пенсилвенії.

ОСЕЛЯ — ЦЕ ІДЕАЛЬНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ І ВАКАЦІЙ ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ.

Ліси та поля, гірський потік, модерний новозбудований басейн з фільтрами для старших та дітей, чудова Капличка в якій щонеділі відправляються Богослужби, парк та лісні доріжки для прогулянок, рідна родинна атмосфера, миля від гірського містечка, вигідний доїзд дорогами та автострадами.

ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ ЗА ХАРЧІ ТА КІМНАТИ

Приймають зголошення та подають інформації:
У НЮ ЙОРКУ:
Mr. M. Belendiuk, 30-54 — 33 St., Astoria, L. I., N.Y.
Tel.: AS 4-4187
У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:
Mr. W. Karpiak, 810 Woodstock St., Philadelphia 30, Pa.
Tel.: CE 2-2106 або
W. Karpiak, R.D. 2, Lehighton, Pa.

Зголошуйте своїх дітей у віці від 6 до 16 р. до

ЛІТНІХ ТАБОРІВ МОЛОДІ
Українського Золотого Хреста

Таборовики під фаховою опікою матимуть змогу перевести свої літні вакації серед прекрасної природи в своєму рідному оточенні, поглиблюючи своє знання з різних ділянок української культури.

Початок таборів у НЕДІЛЮ, 21 ЧЕРВНЯ 1964
Оплата від дитини $20.00 тижнево, вписове $5.00.
Приймають зголошення та подають інформації:
У НЮ ЙОРКУ:
Mrs. Raisa Kudela, 32-24 — 49th St., Astoria, L.I., N.Y.
Tel.: YE 2-6252
У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:
Eldorado, 511 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.
Tel.: PO 3-9471 — PO 3-6818

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЇДУТЬ АВТОМ ДО ВАШИНГТОНУ, Д. К.

Дорогі Подорожні.

Не забудьте мати наліпку на авто 6" x 4" українського прапорця з 3" ТРИЗУБОМ, приміщену зі середини на долині Вашого заднього вікна. Кожне авто, що виїжджає, повинно це мати, щоб всі нас знали і ми себе пізнавали куди б ми не їхали, де б зупинилися, для приємнішої подорожі в дусі братерства і наших традицій. Пізнавайте нових приятелів по дорозі.

Наліпку можна одержати, висилаючи даток 1 доляра за кожну наліпку, за яку 100% доходу по видатках, будуть передані на українські цілі. Наліпку цю, приліплюється, без уживання води. Всі замовлення полагоджується негайно, прошу сказати своїм приятелям, за що Вам дякуємо.

УКРАЇНСЬКІ НАЛІПКИ НА АВТА

Шліть 1 дол. готівки або „мані ордер" до:
TRIDENT — P. O. Box 6452, Detroit 34, Mich. 48234

Увага! Увага!

НЮ ЙОРК 19 ВАШИНГТОН 64 ШЕВЧЕНКОВІ

Організації міста НЮ ЙОРКУ!

У НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ,
14 червня 1964 р. в год. 7-ій веч.
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140-142 Друга Евню в НЮ ЙОРКУ
відбудеться
СТАРАННЯМ ПІДПИСАНИХ КОМІТЕТІВ

ВАЖЛИВА НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

що діють на терені Великого Ню Йорку
в справі

УЧАСТИ В УРОЧИСТОСТІ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ у ВАШИНГТОНІ в дні 27 червня ц. р. та зв'язаних з цим імпрезах, завершенням яких буде СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ у найбільшій та найкомфортабельнішій залі столиці.

Запрошуємо всі Українські Організації нашої Метрополії відрядити на цю нараду своїх Відпоручників.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ
КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ НА МІСТО НЮ ЙОРК

ОСЕРЕДОК СУМА в НЮАРКУ, Н. Дж.

повідомляє всіх тих, що їдуть до Вашингтону на відкриття пам'ятника Тарасові ШЕВЧЕНКОВІ автобусами Осередку, що ВІД'ЇЗД всіх п'ять автобусів РАЗОМ в суботу, 27-го червня 1964 о год. 4-ій рано з-під „Чорноморської Січі"

ПРОСИМО НЕ СПІЗНЯТИСЬ!

Рівночасно подаємо до відома, що МАЄМО ЩЕ ДЕКІЛЬКА ВІЛЬНИХ МІСЦЬ в автобусах, як також кімнати в готелях. Зголошення приймаємо до 18-го ЧЕРВНЯ 1964 р. — Ф. Луцишин, тел. ES 2-2089 або В. Процюк, тел. ES 5-5273.

Головна Управа й Управа Відділу Метрополії Ню Йорк
Українського Лікарського Товариства Північної Америки

МАЮТЬ ЧЕСТЬ ЗАПРОСИТИ

Членів УЛТПА, всіх Українських Лікарів, Дентистів і Фармацевтів
Достойних Представників українських Організацій
і Шановне Громадянство на

П'ЯТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

— що відбудеться —

20-го і 21-го червня 1964 року
в приміщеннях
Hotel "Commodore" – New York, N. Y.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1964 р.
З нагоди З'їзду УЛТПА о годині 7:00 веч.

Інформативна Сесія для Громадянства з доповідями на популярно-медичні теми в приміщенні Українського Народного Дому міста Ню Йорку
140-142 Second Avenue, New York ,New York

СУБОТА, 20-го ЧЕРВНЯ 1964 р.

8:30	— Реєстрація	2:30	— Продовження Наукової Сесії — по 7 (сім) доповідей в кожній секції (в двох окремих кімнатах)
9:30	— Відкриття	6:30	— Коктейль при гутірці
10:00	— Спільна Сесія — два головні реферати	8:00	— Спільна вечеря-бенкет
12:00	— Спільний Обід	10:00	— Баль
12:00	— Ділова Конференція Голов Відділів і Головної Управи		

УПРАВА СЕКЦІЇ ДРУЖИН ЛІКАРІВ при ВІДДІЛІ УЛТПА — НЮ ЙОРК
запрошує дружин лікарів та гостей на

СПІЛЬНУ ЗУСТРІЧ

яка відбудеться
в СУБОТУ, 20-го ЧЕРВНЯ ц. р. о год. 10:30 в готелі КОМОДОР, „Парлор А"
під час якої відбудеться Інформативна Доповідь п. Володимира Бакада про Світову Виставу в Ню Йорку.

НЕДІЛЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1964 р.

9:00 — 12:00 — Богослуження в українських Церквах.
ОГЛЯДАННЯ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ

Просимо надсилати зголошення на З'їзд НЕГАЙНО, на адресу:
Dr. Bohdan Shebunchak — 395 Franklin Street, Bloomfield, N. J.

Всі ті, що з якихсь причин запрошень не одержали, можуть звертатись за ними на цю саму адресу.

До милого побачення на З'їзді!

За Головну Управу УЛТПА — Д-р Мирон Л. ЗАРИЦЬКИЙ

За Управу Відділу Метрополії Ню Йорк — Д-р Богдан ШЕБУНЧАК

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НОВИЙ і УЖИВАНИЙ

ОДЯГ

відповідний на висилку до ЕВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	7.00
Жін. дощевики (нові) від	6.90
Жін. суконки (шовк, вовна) від	3.00
Муж. 100 % вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux

1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460

Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч.,
від понед. до суботи вкл.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС
в НЮ ЙОРКУ

влаштовує

в суботу, 20-го червня 1964 р.
о год. 7-ій веч.
в ДОМІВЦІ ТОВАРИСТВА „ДНІСТЕР"
361-го Відділу УНСоюзу
при 119 Евню „А" (між 7 і 8 вул.) в НЮ ЙОРКУ

СОЮЗОВУ ВЕЧІРКУ

на яку запрошує місцевих і довколишніх союзових діячів, членів, їх родини та їхніх приятелів, а зокрема представників всіх союзових Відділів та інших громадських установ, як також сусідних Союзових Округ

На Вечірці будуть вручені пам'яткові ЮВІЛЕЙНІ МЕДАЛІ о. ГРИГОРІЯ ГРУШКИ, видані з нагоди 70-річчя „Свободи" за заслуги при розбудові УНСоюзу в 1963 році.

Атракцією Вечірки буде виступ відомого письменника і союзового діяча

ІВАНА КЕРНИЦЬКОГО-ІКЕРА:

„Слово до Медаленосців"

В Зустрічі візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу.
Буфет і напитки — $2.50 від особи.
Зголошення до участи телефоном АЛ 4-2260.
Союзовці! Громадяни! Не прогайнуйте нагоди дружньої і цікавої товариської розваги. Негайно зголосіть свою участь у Вечірці.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Василя РЕШЕТИЛОВИЧА

складають 15 долярів

на Видавничий Фонд УСС

Евстахія і Атанас МІЛЯНИЧІ

Український Музичний Інститут в Ню Йорку

Неділя, 14-го червня 1964 року

CARNEGIE RECITAL HALL — 154 West 57th Street
NEW YORK, N. Y.

КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ СТУДЕНТІВ

ВИСТУПАЮТЬ:

сольоспів — Х. БОДНАР, Т. МАКОВСЬКА; скрипка — П. ЖИГАЙЛО, М. СЕНІВ, Я. ХОМАНЧУК, Н. ЯВОРІВ; віольончеля — Г. САРАЧ; фортепіян — О. БАРАНСЬКИЙ, А. ГАЛАМАЙ, М. ГЕЧА, Н. ДАНИШ, М. КОВАЛІВ, А. КОСТИК, Р. КРІЛЬ, І. НАСАДЮК, В. НИКИФОРУК, Л. ПЕЛЕХ, Р. ХАБУРСЬКА, М. ШУМИЛОВИЧ.

ПОЧАТОК 5:30 ПО ПОЛ. ТОЧНО

ІНСТРУКЦІЇ

ПОРЯДКОВОЇ КОМІСІЇ КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ

для учасників урочистостей — дня 27-го червня 1964 року.

Свято відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтові буде виявом української зрілости, здисциплінованости та організованости. На нас будуть спрямовані очі численних глядачів столиці, і тому кожний учасник мусить докласти всіх старань, додержуючись заряджень влади, комітету і впорядників, щоб свято пройшло гладко та величаво.

Члени Порядкової Комісії КПШ будуть позначені синьожовтими опасками з відзнаками „Паред Комміті".

Транспорт: Учасники, їдучи на свято автобусами чи автами, мусять обов'язково позначити їх шевченківськими наліпками і хоругвками, які можна набути в місцевих філіях УККА. Автобусами і автами, які не будуть позначені наліпками, поліція не буде займатися, і вони не зможуть користати з передбачених поліцією місць для паркування. Громади мусять повідомити негайно КПШ про число автобусів і кількість учасників.

Зорганізовані групи, що прибудуть поїздами, повідомлять заздалегідь КПШ про час приїзду, для вислання автобусів на станцію.

В суботу ранком, на окраїнах Вашингтону позначені наліпками авта і автобуси зможуть оформлюватись у валки у збірних пунктах і під проводом поліції їхати на місце збірки.

Визначені такі збірні пункти для автобусів і авт:

1. З Балтімору шляхом ч. 1. та Балтімор Експрес Вей — збірка при Bladensburg Rd. і New York Avenue.

2. Із шляху ч. 240 з Пітсбургу, Північного Заходу і Заходу — збірка при Massachusetts Ave. і Wisconsin Ave.

Паркування: Позначені наліпками авта паркуватимуть в алеях: Адамс, Вашингтон, Медісон і Джефферсон між 7-ою і 14-ою вулицями, недалеко місця збірки.

Автобуси заїдуть під „Еліпсу", вивантажать учасників і переїдуть на паркування коло пам'ятника Шевченкові між вулицями: 19-ою і 25-ою та „М" і Массачусетс Аве. Кожний автобус буде позначений порядковим числом, яке повинні затямити всі його пасажири. Кожний автобус мусить мати свого провідника, який одержить плян паркування разом з числом від упорядників на місці.

Збірка коло пам'ятника Вашингтона: На збірку призначено східню частину „Еліпси", між пам'ятником Вашингтона і Білим Домом.

Місця збірки для поодиноких стейтів будуть позначені таблицями.

Поодинокі міста чи організації повинні привезти з собою написи. Розмір таблиць для міст і організацій 3X1 фут на 2-футовому держаку, згідно з поліційними приписами.

Кожна громада чи організація визначить зразу своїх власних упорядчиків, які вставлятимуть їх колони.

Похідні колони вставлятимуться 15-ками за внутрішнім пляном групи. На площі збірки треба не розходитись, триматися свого відділу.

Прапори: На чолі кожної групи повинні йти прапори, американський з правої сторони і український (або прапор організації) з лівої.

Прапороносці повинні мати обов'язково пояси для несення прапорів і білі рукавиці.

Похід: Похід визначено вулицями: 15-та вул. — Пенсилвенія Аве. — Вашингтон Сиркел — 23-та вул. до площі Шевченка.

Під час походу держати рівний крок і вирівняні колони та і ряди; постава має бути струнка, вираз обличчя бадьорий.

Під час походу не можна переходити до інших маршуючих колон.

Жінки, беручи участь в поході, мусять мати низькі закаблуки.

Уставлення коло пам'ятника Шевченкові: Впорядчики уставлятимуть групи коло пам'ятника на призначені Порядковою Комісією місця. Чолові прапори займуть місце коло пам'ятника, американські з правої, всі інші з лівої сторони. Наперед визначені репрезентанти груп займуть почесні місця.

Всі групи мусять держати порядок в своїх колонах, бо лише при зразковому порядку можна буде перевести дефіляду перед пам'ятником.

Під час відкриття пам'ятника не складати на ньому чи коло нього жадних квітів чи вінків.

Фотографування безпосередньо коло пам'ятника дозволене під час відкриття лише пресовим фотографам.

Дефіляда: Після церемонії відслонення усі учасники в колонах відбудуть дефіляду перед пам'ятником.

Переходячи перед пам'ятником, не давати ніяких команд, а маршувати вирівняним кроком, дивлячись на статую.

Після дефіляди відділи учасників відійдуть під опікою впорядчиків до автобусів.

Додатковий збірний пункт: Особи або групи, які спізняться, або батьки з малими дітьми, які не будуть брати участи в поході через місто, збиратимуться на площі школи Ст. Френціс при 24-ій і „N" вулицях, і будуть включені на площу пам'ятника Шевченка наприкінці походу.

Перша поміч — загублені особи: На площі збірки і на площі пам'ятника будуть станції першої допомоги та комфортні місця. За ними питати впорядників.

Загублених осіб, а зокрема дітей, передавати впорядчикам.

Поділ часу імпрези 27-го червня 1964 року:

Збірка коло пам'ятника Вашингтона год. 8:00 — 10:00.

Похід вулицями міста год. 10:00 — 1:00.

Відслонення пам'ятника Шевченка год. 1:00 — 2:00.

Дефіляда перед пам'ятником і розхід год. 2:00 — 4:00.

Порядкова Комісія КПШ

Склад Порядкової Комісії на Свято Відкриття Пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні 27-го червня 1964 р.

1. Штаб:

Голова Порядкової Комісії — І. Скіра (Братство, Філядельфія).

Заступник голови — С. Шегда (Ветерани, Філядельфія).

Зв'язки з властями — Т. Дармопрай (Ветерани, Філядельфія).

Персональні справи, Братство — В. Заброцький (Братство, Філядельфія).

Персональні справи, Ветерани — Т. Кучер (Ветерани, Коннектикат).

Персональні справи, ОбВУА — І. Козак (ОбВУА, Ню Йорк).

Персональні справи, УПА — Ю. Лопатинський (УПА, Ню Йорк). — М. Грицков'ян (УПА, Ню Йорк).

Персональні справи, Пласт — Ю. Ференцевич (Пласт, Ню Йорк).

Персональні справи, СУМА — Є. Гановський (СУМА, Ню Йорк).

Персональні справи, Ліга Молоді — В. Боднар (Ліга Молоді, Нюарк).

2. Збірні пункти:

Командант — В. Масвський (Братство, Вашингтон).

3. Паркування:

Командант — В. Пеленеський (Ветерани, Філядельфія).

Заступник команданта — М. Гись (Братство, Філядельфія).

Заступник команданта — О. Зенюк (Братство, Вашингтон).

4. Площа збірки коло пам'ятника Вашингтона:

Командант — Б. Скасків (Братство, Вашингтон).

Заступник команданта — Б. Максимчук (Ветерани, Вашингтон).

Заступник команданта — Б. Ясінський (Братство, Вашингтон).

5. Шлях походу:

Команданд — І. Сербинюк (Ветерани, Філядельфія).

6. Площа коло пам'ятника Шевченка:

Командат — І. Зарицький (Братство, Ню Йорк).

Заступник команданта — В. Клявзнік (Ветерани, Ню Йорк).

Заступник команданта — Р. Кобрин (Братство, Ню Йорк).

7. Зв'язок:

Командант — Б. Артимишин (Братство, Філядельфія).

8. Зв'язок з молодечими організаціями:

Референт Молоді при УККА — Р. Рогожа (Пласт, Ню Йорк).

9. Технічні справи і влаштування:

Уповноважений КПШ — Б. Максимчук (Ветерани, Вашингтон).

За Порядкову Комісію КПШ:

(—) **І. Скіра** — голова;
(—) **Б. Артимишин** — секретар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 13-го ЧЕРВНЯ 1964 р.

AMBRIDGE, Pa. Місячні збори Б-ва св. Василія 161 Відд. в год. 7-ій веч. — Управа.

НЕДІЛЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1964 р.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. в год. 2-ій по пол. в залі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Грейлінґ. З огляду на смерть В. Крушельницького, обов'язки фін. секр. перебрав Теодор Судомір, який приймає вкладки і полагоджує всі інсправи на місячних зборах, в понеділки, вівтірки і середи в год. 6-9 веч. Адреса: T. Sudomir, 3083 Hanley, Hamtramck 12, Mich. — Т. Майструк, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збірка місячних вкладок Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. по співаній Сл. Божій в церковній залі. 2280 W. 7th. — І. Попович, предс., Г. Голубець, кас., М. Бобечко, секр.

ШИКАҐО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Стефана 221 Відд. в год. 1:30 по пол. в домі відділів УНС, 841 N. Western Ave. На зборах буде обговорено справу поїздки до Вашингтону та інші справи. Проситься членство прибути. — Т. Шпікула, секр.

БАЛТИМОР, Мд. Місячні збори Б-р. Пресвятої Тройці 320-ий Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 3101 O'Donnell St. — Д. Пісецький, предс., Ів. Малко, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори і збирання вкладок Б-ва св. Ів. Христителя 76 Відд. в год. 1-ій по пол. в авдиторії Укр. Кат. Школи при Айві й Сенфорд Еве. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. — М. Демчук, пред., В. Салабун, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при Chestnut вул. Для тих, що їдуть до Вашингтону, будуть роздані мапи міста, що їх видав УНСоюз. — В. Козіцький, В. Мандзій.

ФИЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Побір владок Т-ва „Дністер" 430 Відд. за місяць червень, як слідує: 14 червня в „Тризуб" в год. 1-3 по пол.; 21 червня, в Укр. Клюбі при Френклін вул. в год. 11:30-1:30 по пол.; 27 червня, в Укр. Клюбі при 23-ій і Бравн вул. в год. 7-9 веч. — О. Вакай.

Посмертні згадки

СОФІЯ МАЗУР, членкиня Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відділ УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 10 червня 1964 р. на 80-му році життя. Походила з м. Угнів, пов. Рава Руська, Україна. Покійна залишила у глибокому смутку сина Василя, доньку Марію замужну Савчук, зятя і невістку, 5 внуків і 5 правнуків. Похорон відбудеться в суботу, 13 червня 1964 р. з похоронного заведення Ів. Ковальчика до укр. кат. церкви св. ап. Петра і Павла, а відтак на цвинтар св. Христа в Норт Арлінґтоні, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Баран, секр.